

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 653/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť A. V. A., zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Štrbikom, Námestie slobody 22, Prievidza, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sža 23/2013 z 10. decembra 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. V. A. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. júna 2014 doručená sťažnosť A. V. A. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Štrbikom, Námestie slobody 22, Prievidza, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Sža 23/2013 z 10. decembra 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenou Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia Riaditeľstva cudzineckej polície Banská Bystrica (ďalej len „žalovaný“) č. PPZ-HCP-BB-SK-149-001/2012 zo 14. decembra 2012, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Trenčín č. PPZ-HCP-BB8-PP-645-4/2012 z 27. augusta 2012, ktorým bola zamietnutá jej žiadosť o obnovenie prechodného pobytu na území Slovenskej republiky na účely podnikania s poukazom na § 33 ods. 4 písm. c) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Krajský súd žalobu sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 2 Scud 1/2013 zo 16. augusta 2013 (ďalej len „rozsudok zo 16. augusta 2013“) zamietol. O odvolaní sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu zo 16. augusta 2013 rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti predovšetkým uvádza, že

«Rozhodnutím žalovaného došlo k poškodeniu mojich práv, nakoľko bez náležitého a spravodlivo zisteného stavu veci bolo rozhodnuté o mojej žiadosti na obnovenie prechodného pobytu na území SR. Najvyšší súd sa stotožnil s konštatovaniami KS v Banskej Bystrici, s poukazom na Zákon č. 404/2011 Z. Z. o pobyte cudzincov, ktorý nadobudol účinnosť dňom 1. 1. 2012. Napriek účinnosti zákona je posudzované obdobie podnikateľských aktivít za rok 2011 teda retroaktívne, kedy zákon 404/2011 zo dňa 21. 10. 2011 neplatil. V tejto súvislosti NS SR poukázal na tzv. nepravú retroaktivitu. S takýmto výkladom nie je možné súhlasiť. Poukazujem v tomto smere aj na nález zo dňa 10. 12. 1992 sp. zn. Pl. ÚS 78/92 ÚS v ČR ktorý uviedol, že princípy právneho štátu vyžadujú u každého možného prípadu retroaktivity jeho výslovné vyjadrenie v Ústave, alebo v zákone s cieľom vylúčiť možnosť retroaktívnej interpretácie zákona a zároveň vyžadujú v zákone vyriešiť s retroaktivitou spojené dôsledky tak, aby práva boli riadne chránené. Neprípustnosť retroaktivity a retroaktívneho výkladu právnych noriem je zdôraznený v náleze zo dňa 8. 6. 1995, sp. zn. IV. ÚS 215/94, podlá ktorého k znakom právneho štátu neoddeliteľne patrí princíp právnej istoty a ochrany dôvery občana v právo, tento postup

zahrňuje zákaz retroaktivity právnych noriem, resp. ich retroaktívneho výkladu. Pre riadne fungovanie materiálneho právneho štátu, je zásadné zaistiť ochranu oprávnenej dôvery v stálosť právneho poriadku, nakoľko „ústavný princíp právneho štátu predpokladá, že sa štát voči občanom chová v súlade s povinnosťami, ktoré sám stanovil, pričom občan na základe princípu právnej istoty má právo spoľahnúť sa na vierohodnosť štátu pri plnení jeho záväzkov. Neprípustnosť spätnej účinnosti býva zdôvodňovaná požiadavkou právnej istoty fyzických a právnických osôb a ochranou ich legitímneho očakávania.“.»

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza:

«Mám za to že nebola dodržaná ani lehota dôvodovej správy na účinnosť zákona, ktorá bola navrhnutá vzhľadom na transpozičnú lehotu smernice 2011/51/EÚ, ako aj vzhľadom na predpokladanú dĺžku legislatívneho procesu, bolo navrhované nadobudnutie účinnosti návrhu zákona 1. mája 2013. Už aj vychádzajúc z dôvodovej správy je zrejmé, že zákon bol prijatý bez potrebnej prípravy na vytvorenie podmienok na jeho plnenie, vzhľadom k zásadným zmenám preukazovania príjmu cudzincami podnikajúcimi na území SR. Poukazujem taktiež na rozpor so Smernicou EU 2003/109/ES Č1. 17 odst. 2, podľa ktorého rozhodnutie o pobyte nesmie byť založené na ekonomickom základe. Postupom NS SR boli porušené základné ľudské práva zakotvené v Ústave SR, rovnosť pred zákonom, nakoľko podnikateľské subjekty pôsobiace v SR ani zďaleka nedosahujú hospodárske výsledky v takom rozsahu ako je to vyžadované od podnikateľských subjektov, ktorých sú majiteľmi cudzinci. Zrušením pobytu navrhovateľke bola navyše odňatá zákonná možnosť konať pred súdom. Rozhodnutím NS SR došlo k poškodeniu mojich práv pri mojom podnikaní, ktoré presiahlo hranicu 12.000 EUR. Preto žiadam aspoň čiastočné odškodnenie vo výške 6.000 EUR.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1/ Rozsudkom NS SR č. k. 1 Sža/23/2013 zo dňa 10. 12. 2013 boli porušené základné práva sťažovateľky na spravodlivý proces v súlade s čl. 46 odst. 2 Ústavy SR, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

2/ Rozsudok NS SR číslo 1 Sža /23/2013 zrušuje a prikazuje mu vo veci znovu konať.

3/ NS SR je povinný vyplatiť škodu ktorú mu svojim rozhodnutím spôsobil vo výške 6.000 EUR / šesťtisíc EUR / ktoré je povinný vyplatiť do 14 dní od právoplatnosti nálezu.

4/ Priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 284,08 EUR, ktoré je NS SR v Bratislave povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu JUDr. Vladimíra Štrbika, do 14 dní od právoplatnosti tohto nálezu. “

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 14 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sža 23/2013 z 10. decembra 2013 nadobudol právoplatnosť 21. januára 2014.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

V nadväznosti na citované znenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre zdôrazňuje, že jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v zákonom ustanovenej lehote. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Vychádzajúc z doteraz uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka mu sťažnosť smerujúcu proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. januára 2014, doručila až 4. júna 2014, t. j. zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2014